

ΚΩΣΤΑΣ ΦΩΤΑΚΗΣ

Επενδύσεις 2 δις. στην καινοτομία για να κλείσει η πληγή του brain drain

Ο αν. υπουργός Ερευνας τονίζει τις δράσεις για την επιστροφή των νέων επιστημόνων και εξηγεί το παράδοξο της υποχώρησης της χώρας στη διεθνή κατάταξη ανταγωνιστικότητας, ενώ τα κονδύλια για ανάπτυξη σημείωσαν ρεκόρ.

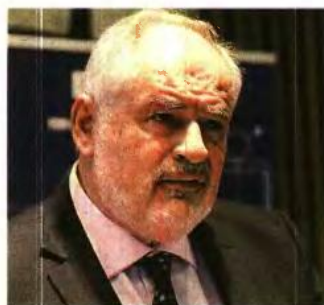
ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΣΤΟΡΑ
nmastoras@ethnos.gr

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ στη νεότερη ιστορία τα κονδύλια που διατίθενται για έρευνα και ανάπτυξη στην Ελλάδα ξεπέρασαν τα 2 δις. ευρώ (2.033 εκατ. ευρώ), κατά 15,9% υψηλότερα σε σχέση με το 2016, και έφτασαν στο 1,14% επί του ΑΕΠ, σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία που δημοσίευσε προ ημερών το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης. Την ίδια στιγμή, όμως, που η έρευνα φαίνεται πως παίρνει επιτέλους τα πάνω της, η ανάπτυξη, δηλαδή η πορεία της χώρας σε θέματα ανταγωνιστικότητας, φαίνεται να... υποχωρεί, με τη θέση της Ελλάδας στη διεθνή κατάταξη ανταγωνιστικότητας των οικονομιών του κόσμου να υποβαθμίζεται στην 57η θέση -από 53η πέρυσι- μεταξύ 140 κρατών, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του World Economic Forum.

Πώς γίνεται να ισχύουν ταυτόχρονα δύο τόσο αντικρουόμενες καταστάσεις; Σύμφωνα με τον αναπληρωτή υπουργό Ερευνας και Καινοτομίας, Κώστα Φωτάκη, σε αντίθεση με την αύξηση των κονδυλίων της έρευνας, που είναι στοιχείο αντικειμενικά μετρήσιμο, η υποβάθμιση της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας είναι κάτι

σαν fake news, δεδομένου ότι στηρίζεται σε υποκειμενικά κριτήρια. Για παράδειγμα, το WEF θεωρεί στοιχείο αύξησης της ανταγωνιστικότητας την εργασιακή ελαστικότητα. Αλλά τι να την κάνει μια χώρα που τόσο υπέφερε από την κρίση μια «ανταγωνιστικότητα» στηριγμένη σε αποσθρωμένες εργασιακές σχέσεις, άρα ξανά στις πλάτες των πολιτών της;

«Η ενίσχυση της Ερευνας και της Καινοτομίας αποτέλεσε από την πρώτη στιγμή

«Στο επίκεντρο η αντιμετώπιση χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών της ελληνικής επιχειρηματικότητας» σημειώνει ο κ. Φωτάκης.

μή πολιτική επιλογή αυτής της κυβέρνησης που με συνέπεια και συνέχεια υπερασπίστηκε» λέει ο Κώστας Φωτάκης.

Και προαναγγέλλει νέα κονδύλια 250 εκατ. ευρώ για την έρευνα, αλλά και σύσταση εθνικού δικτύου με στόχο την προετοιμασία της χώρας για την έλευση της λεγόμενης «4ης Βιομηχανικής Επανάστασης», που φέρνει ο συνδυασμός ρομποτικής, νανοτεχνολογίας και βιοτεχνολογίας, τεχνητής νοημοσύνης και διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of Things).

Πράγματι, τα στοιχεία μιλούν από μόνα τους: Η θεαματική αύξηση των δαπανών για Έρευνα και Ανάπτυξη το 2017, που σύμφωνα με τις προκαταρκτικές μετρήσεις ξεπέρασαν τα 2 δις. ευρώ μέσα στο δύσκολο οικονομικό περιβάλλον της χώρας, αποτελούν ουσιαστική ένδειξη της μετάβασης της ελληνικής οικονομίας σε ένα νέο παραγωγικό πρότυπο, αυτού της Οικονομίας της Γνώσης.

Ενα πρότυπο στο οποίο οι καινοτόμες επιχειρήσεις θέλουμε να πρωταγωνιστούν με την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας. Πώς εξηγείται όμως η απόκλιση από την ανταγωνιστικότητα; Ο Κώστας Φωτάκης εξηγεί στο «Εθνος της Κυριακής»:

«Στο επίκεντρο των δράσεών μας είναι η αντιμετώπιση χρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών της ελληνικής επιχειρηματικότητας που προκαλούν έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, όπως η μέτρια ή η χαμηλή ένταση γνώσης που χαρακτηρίζει τις περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις. Θα ήθελα να αναφερθώ και στην πρόσφατη

έκθεση του WEF, στην οποία η χώρα κατατάσσεται στην 57η θέση ανταγωνιστικότητας με βάση έναν συνδυασμό αντικειμενικών και υποκειμενικών δεδομένων. Στα αντικειμενικά κριτήρια που αφορούν ποσοτικούς δείκτες, όπως οι δεξιότητες και η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού, η Ελλάδα εμφανίζει το 2018 βελτίωση, ενώ η χώρα υστερεί στα υποκειμενικά κριτήρια, όπου εκφράζεται η γνώμη μεμονωμένων ατόμων. Χαρακτηριστικά, με βάση τις υποκειμενικές απαντήσεις που έχουν δοθεί, χώρες όπως η Σαουδική Αραβία, το Πακιστάν, η Ρουάντα και η Σουαζιλάνδη εμφανίζονται να έχουν σύστημα δικαιοσύνης με μεγαλύτερο βαθμό ανεξαρτησίας σε σύγκριση με την Ελλάδα!

Ατυχώς, κάποιοι έσπευσαν να υιοθετήσουν άκριτα και επιπόλαια ή για αντιπολιτευτικούς λόγους μια τέτοιου είδους προσέγγιση στην κατάταξη χωρών. Επιπλέον, το WEF εισήγαγε μια νέα μεθοδολογία, ενσωματώνοντας την έννοια της λεγόμενης «4ης Βιομηχανικής Επανάστασης» στον ορισμό της ανταγωνιστικότητας, με την αύξηση της εργασιακής ελαστικότητας να προσμετράται ως ένας από τους καθοριστικούς παράγοντες ανταγωνιστικότητας.

Σαφώς η δική μας προσέγγιση βρίσκεται στον αντίποδα αυτής της αντίληψης. Για τον σκοπό αυτόν η Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) υλοποιεί δράσεις για τη δημιουργία ποιοτικών και μη ελαστικών θέσεων εργασίας για νέους επιστήμονες, σε ελκυστικά περιβάλλοντα τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Με βάση την πολιτική αυτή, είναι ήδη ορατά παραδείγματα αναστροφής του brain drain. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται και η διάθεση ποσού ύψους 373 εκατ. ευρώ δημόσιας δαπάνης με το πρόγραμμα «Έρευνά, Δημιουργά, Καινοτομά» της ΓΓΕΤ, για ερευνητικά έργα μεμονωμένων καινοτόμων επιχειρήσεων και σε συνεργατικά έργα μεταξύ επιχειρήσεων ΑΕΙ και ερευνητικών κέντρων.

Στην επικείμενη δεύτερη φάση του προγράμματος, όπου θα διατεθούν πόροι ύψους 250 εκατ. ευρώ, περιλαμβάνεται και η ενίσχυση του στελεχιακού δυναμικού τμημάτων Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) καινοτόμων επιχειρήσεων.

ΝΕΕΣ ΠΑΡΑΓΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Πρόκειται για πρωτοφανές ύψος χρηματοδότησης για τα δεδομένα της χώρας! Επιπλέον, το Ταμείο του EquiFund, με την επωνυμία «Παράθυρο Καινοτομίας», αποσκοπεί στη δημιουργία νέων παραγωγικών επιχειρήσεων, που μέσω της καινοτομίας ενισχύουν την ανταγωνιστικότητά τους. Υστερα από έναν χρόνο λειτουργίας βρισκόμαστε στο στάδιο αποτίμησης των πρώτων αποτελεσμάτων.

Η κυβέρνηση έχει ήδη αναλάβει καιριές πρωτοβουλίες με τη χρηματοδότηση

πilotικών δράσεων για την προετοιμασία της χώρας και τη διαμόρφωση του ρόλου της στο νέο περιβάλλον της «4ης Βιομηχανικής Επανάστασης». Σύμφωνα αναμένεται η δημιουργία εθνικού δικτύου, το οποίο, με τη συμμε-

τοχή επιστημόνων υψηλής εξειδίκευσης, παραγωγικών φορέων και κοινωνικών εταίρων, θα προσδιορίσει τον τρόπο ενσωμάτωσης προηγμένων τεχνολογιών της «4ης Βιομηχανικής Επανάστασης» στους βασικούς πυλώνες της ελληνικής οικονομίας που θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής επιχειρηματικότητας» τονίζει ο αναπληρωτής υπουργός. ●

Η δημιουργία εθνικού δικτύου θα προσδιορίσει τον τρόπο ενσωμάτωσης προηγμένων τεχνολογιών της «4ης Βιομηχανικής Επανάστασης» στους βασικούς πυλώνες της ελληνικής οικονομίας.